

Kokemuksia apurahahankkeiden toteuttamisesta ja viestinnästä

Metsämiesten säätiön apurahahankkeiden viestintä-
webinaari 14.4.2026

Eila Lautanen

TTS, Tutkimus & kehittäminen

TTS

Esityksen sisältö

- **Hankeyhteistyö Metsämiesten Säätiön kanssa 2011 –**
 - kokemuksista opittua
- **Viestinnän tärkeys hanketyössä**
 - tiedote, jolla mahdollisuudet tulla julkaistuksi

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
ihminen ja metsä

Hankeyhteistyö Metsämiesten Säätiön kanssa 2011 –

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
ihminen ja metsä

TTS

Ensimmäinen MMS/TTS metsäalan koulutuksen kehittämishanke:

Metsäalan substanssiosaaminen nyt ja kehitys vuoteen 2030 tutkintotasoin

- Haettu 2011
- Toteutettu 2012-2013
- Jatkoa **OKM:n laadullisen ennakkoinnin selvitystyölle 2010** (Metsätalouden koulutustoimikunta/TTS), minkä johtopäätöksenä todettiin:

1. metsäalan koulutuksen vetovoiman lisäämiseksi koulutuksen laatu tulee nostaa sellaiseksi, että se kiinnostaa myös ikäluokkien parhaimmista

2. koulutuksen hyvä laatu ja työllistävyys tulee tehdä kaikille läpinäkyväksi =>

- **Tarvittiin mittarit ja säännölliset mittaukset em.toteamiseen**

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ

ihminen ja metsä

Hanke toteutetaan TTS –Työtehoseurassa. Hankkeen vastuullisena johtajana on toimialajohtaja, MMM, Vesa Tanntu Työtehoseurasta. Hankkeen projektipäällikkönä toimii tutkija, MMK, Eila Lautanen ja asiantuntijana/tutkijana Vesa Tanntu.

Metsätalouden koulutustoimikunta, jonka kanssa yhteistyössä hanke on suunniteltu ,seuraa hankkeen toteutusta ohjausryhmätyöskentelyn kautta.

Hankkeen ohjausryhmän muodostavat koulutustoimikunnan puheenjohtaja ja METO:n edustaja Jyrki Ketola, varapuheenjohtaja ja MTK:n edustaja Markus Lassheikki, koulutustoimikunnan jäsen ja Metsäteollisuus ry:n edustaja Jouni Väkevä, KMO:n koulutustyöryhmän jäsen ja Mekot -hankkeen edustaja Mika Rekola, Metsähoitajaliiton edustaja ja koulutustoimikunnan jäsen Tapio Hankala, Puu- ja erityisalojen liiton edustaja Harri Häkkinen sekä Koneyrittäjien liiton edustaja ja koulutustoimikunnan jäsen Ville Manner.

Hankkeessa:

1. **Luotiin ammattikuvat** (substanssiosaaminen+ yleinen työelämässä tarvittava osaaminen)
2. **Mitattiin tutkintotasoinen/tutkinnoittain koulutuksen tuottama osaaminen ja työllistyvyys**
3. **Huomattiin tarve mitata koulutuksen laadullista tuloksellisuutta oppilaitoksittain =>**

METSÄALAN KOULUTUKSEN LAATUMITTARISTO

Metsäalan koulutuksen laatumittarit

- **1. Toimii johtamisen apuvälineenä oppilaitoksilla ja tiedon tuottajana viranomaisille**
 - **Näkökulma:** koulutuksen kehittäminen systemaattisen palautteen kautta
 - Toimii myös opiskelijarekrytoinnissa tekemällä opetuksen laadun hakijalle läpinäkyväksi
- **2. Tuottavat tietoa tutkinnoittain ja oppilaitoksittain**
 - 2.1 Koulutuksella saavutetuista oppimistuloksista ja niiden työelämävastaavuudesta
 - 2.2 Valmistuneiden laadullisesta työllistymisestä ja urakehityksestä
 - 2.3 Koulutuksen puutteista ja kehittämistarpeista
- Esiin nousseita kehittämishankkeita mm. Metsäkoulutus ry, korkea-asteiden yhteistyön kehittäminen ja johtamiskoulutus (UEF/MMS); Mkk soveltuvuuskoet ja työelämässä oppimisen korvausmalli (TTS, MMS, MMM), Metsäalan ammatillisen koulutuksen vetovoima 2025 (TTS, MMS)
- **2011-2015 mittaristotyön rahoitti Metsämiesten Säätiö**
- **2016 alkaen Maa- ja metsätalousministeriö**

Lopputulokset: Metsäalan koulutuksen kehittämistä johdetaan tutkitulla tiedolla. KMO.2035

<https://www.tts.fi/hankkeet/metsatalous/metsakoulutuksen-tutkimus-ja-kehittaminen/>

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
ihminen ja metsä

Maa- ja metsätalousministeriö

tts.fi

TTS

TTS **TTS:n tiedote**
Metsätyö, -energia ja yrittäjyys
 7/2013 (768)

MUUT

Metsäalan ammattiosaaminen nyt ja vuonna 2020

Tutkija Eila Lautanen ja toimialajohtaja Vesa Tanttu, TTS

Metsäalan substanssiosaaminen nyt ja kehitys vuoteen 2020 -hankkeessa tutkittiin metsäalan ammatillisen koulutuksen suorittaneiden metsäkoneenkuljettajien, metsureiden ja metsäenergian tuottajien nykyisissä vaadittava osaaminen, koulutuksen vaikuttavuus ja ammattien osaamistarpeet vuoteen 2020.

Oppilaitosten metsälliseen opetukseen olivat vuosina 2005–2009 valmistuneet vastaajat varsin tyytyväisiä, mutta koulutuksen muiden työelämävalmiuksien kehittäminen nähtiin heikkona. Kuitenkin tutkimuksen tuottamissa tulevaisuuden osaamistarvetuloksissa ovat molemmat osa-alueet työmarkkinakelpoisuuden kannalta aivan yhtä tärkeitä.

Metsäteollisuuden uudet tuotantosuunnat muutuvassa toimintaympäristössä tulevat vaatimaan uutta osaamista niin alkutuotantoketjussa kuin laitospäässä. Metsäenergian tuotantomäärien nousu, metsänhoitotöiden koneellistuminen ja vierastyövoiman yleistymisen metsuritöissä aiheuttavat metsäalan perustutkinnon koulutusohjelmien muokkaustarvetta.

Koneiden ja laitteiden tekniikan osaaminen sekä huolto- ja kunnossapitotaidot ovat metsäenergian tuottajien tärkeimmät osaamisalueet energiapuukohteiden metsänhoidollisen käsittelyn ja koneellisen hakkauman ohella. Kuvat: Arto Mutikainen

Kaksivaiheisen tutkimuksen ensimmäinen osa tehtiin metsäkoneenkuljettajille, metsureille ja metsäenergiantuottajille kyseilytutkimuksena talvella 2013. Perusjoukkona olivat vuosina 2005–2009 metsäalan perustutkinnosta metsuri-metsäpalvelutuottajiksi, metsäkoneenkuljettajiksi, puutavara-autonkuljettajiksi tai metsäkoneasentajiksi valmistuneet. Perusjoukkoon otettiin mukaan lisäksi vuonna 2012 metsäenergian tuotanto-ohjelmasta tai sitä edeltäneestä puuenergian tuotannon koulutusohjelmakokeilusta (bioenergia) vuosina 2005–2008 valmistuneet. Perusjoukon koko oli yhteensä 2123 henkilöä.

Otoksen muodostivat ne valmistuneet, joiden yhteystiedot olivat saatavissa liittojen rekistereistä sekä kaikki bioenergia-koulutuskokeilun (2004–2008) suorittaneet 146 henkilöä. Koneyrittäjien liitto ry:n rekisterissä valmistuneista oli 40 ja Puu- ja erityisalojen liitto ry:n 205 ja METO Metsäalan yrittäjät ry:n viisi. Otoksen kokonaisuudeksi muodostui 396 henkilöä. Vastauksia saatiin 97 kappaletta vastausprosentin ollessa 25 %. Kyseilytutkimuksen vastaajat koulutusohjelmittain on esitetty kuvassa 1.

Tutkimuksen toisessa osassa haastateltiin 15 yritystä, jotka palkkaavat metsureita, metsäenergian tuottajia ja metsäkoneenkuljettajia alan töihin. Yritysten rekrytoijien kohdennettujen haastattelujen teemoina olivat palkkavaltava vaadittava osaaminen nyt sekä

TTS:n tiedote: Metsätyö, -energia ja yrittäjyys 7/2013 (768)

15 vuoden ja 18 hankkeen työssä opittua:

1. Verkottoitumisen merkitys on suuri

- Hankeen valmistelussa
- Toteutuksessa
- Tiedotuksessa

2. Ohjausryhmän kokoonpano ja yhteistyö ovat tärkeitä

- Sparraus ja aktiivisuus
 - Tiedon levittäminen hankkeesta ja hankkeelle
- => onnistunut lopputulos

3. Hanketta tulee pitää esillä ja keskusteluissa monilla kanavilla

- Tuloksia ei tulla hakemaan;
- Hankkeen on ne tuotava julki ja saatettava käyttöön

Tiedote, jolla mahdollisuudet tulla julkaistuksi

1. Kirjoitettu yleiskielellä

- ei tutkijaslangia

2. Iskevä, sisältöä kuvaava otsikko

3. Sisältää tuloksista vain kaikkein keskeisimmän

- pari merkittävintä kärkitulosta
- ei pitkiä tekstejä
- tulosjulkaisu on erikseen; teksti sellaista, että tuloksia tarvitsevien on helppo niitä käyttää

4. Kuva aiheesta liitteenä edistää julkaisemista

3-1707-1

24OS059KE

Tiedote

RUOTSIN METSÄKONEKOULUTUKSEN TYÖELÄMÄSSÄ OPPIMISEN KORVAUSMALLISTA OSARATKAISU METSÄKONEENKULJETTAJAPULAAAN

Onnistuneet työelämässä oppimisjaksot ovat varmin tapa saada metsäkoneenkuljettajaksi valmistuvat kiinnittymään metsäkonealalle. Kuitenkaan kaikki ammattiin opiskelevat eivät pääse oppimaan metsäkoneyrityksiin, sillä koneyrityksillä on taloudellisia haasteita tarjota riittävästi työelämässä oppimispaikkoja.

Jotta metsäyhtiöt ja niille urakoivat metsäkoneyritykset saisivat teollisuuden puuhuollon kannalta tarvittavat määrät osaavia metsäkoneenkuljettajia myös tulevaisuudessa nuorten ikäluokkien pienentyessä ja kilpailun työvoimasta kiristytessä, on löydettävä uusia ratkaisuja metsäkonealan työelämässä oppimisen kustannusten jakoon.

Lupaavia tuloksia Ruotsin mallin mahdollisuuksista Suomessa

TTS Työtehoseura on Metsämiesten Säätiön rahoittamana toteuttanut pioneeriselvityksen 2023–2024 Ruotsin korvausmallista, toimivuudesta ja käyttömahdollisuuksista suomalaisessa metsäkonekoulutuksessa. Suomessa toimiviin metsäyhtiöihin ja metsäkoneyrityksiin kohdennetussa tutkimuksessa kävi ilmi, että metsäyhtiöistä vain yksi kolmesta ja metsäkoneyrittäjistä puolet oli aiemmin kuullut Ruotsin korvausmallista ja siihen sisältyvästä yhteisestä kassasta. Kun mallia tutkimushaastatteluissa avattiin, metsäkoneyrittäjistä 78,5 % ja metsäyhtiöiden edustajista 54,6 % näki sen soveltuvan hyvin tai erittäin hyvin Suomeen. Lisäksi sama määrä molempien ryhmien haastatelluista ilmaisi kiinnostuksensa osallistua työelämässä oppimisen rahoittamiseen yhteisen kassan kautta, kunhan järjestelmä valmistellaan suomalaisen toimintaympäristöön sopivaksi ja metsäyhtiöt sekä metsäkoneyritykset yhteisvastuullisesti osallistuvat tähän kehitystyöhön.

Lisätietoja:

Kehityspäällikkö/metsä Eila Lautanen, TTS Työtehoseura, eila.lautanen@tts.fi, puh. 044 714 3686

Pääkouluttaja Niko Karhu, TTS Työtehoseura, niko.karhu@tts.fi, puh. 041 7318787

20.02.2025

Kiitos !

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
ihminen ja metsä

<https://www.tts.fi/hankkeet/metsatalous/metsakoulutuksen-tutkimus-ja-kehittaminen/>

